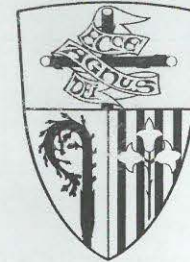

pels joves que no ho fan, és encara més necessària la coordinació entre els col·legis i les parròquies. Cal que els joves es vagin apropant a la parròquia per trobar-hi també la possibilitat d'incorporar-se a d'altres grups, moviments i activitats que es realitzen a les parroquies.

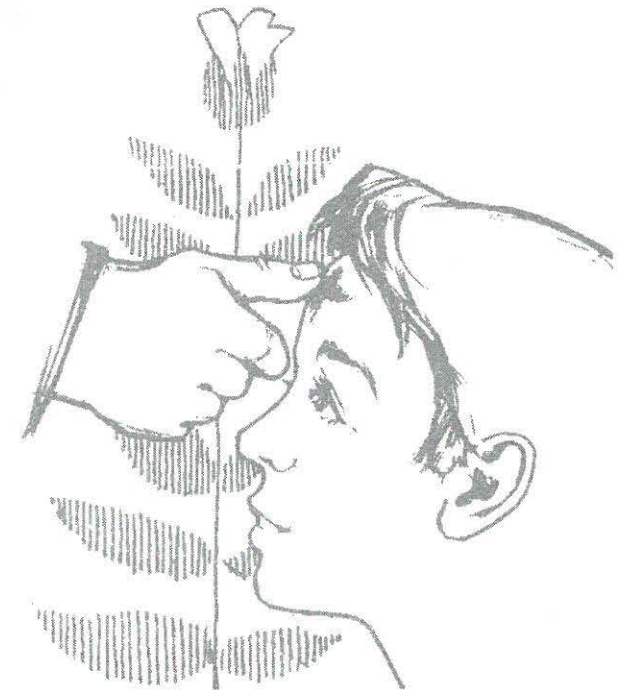
- g. Tot el que es diu dels col·legis de l'Església, salvades les diferències i possibilitats, cal referir-ho també a d'altres col·legis privats i Instituts públics. És necessari vetllar per la pastoral en aquests centres on hi estudien molts joves. S'encomana a la Delegació d'Ensenyament de la Diòcesi aquesta funció, així com la de fer una trobada especial amb els professors de religió dels centres esmentats, perquè puguin endegar, en el que sigui possible, una pastoral coordinada d'aquests col·legis.

La realitat present de la pastoral de joventut ens demana amb urgència una mirada nova vers l'acció, un nou estil de treball, més centrat en una **pastoral de proposta i de primer anunci de Jesucrist** (pastoral missionera), que doni prioritat a la presència dels animadors entre els joves en els diferents ambients, i que, alhora, faci dels joves protagonistes d'aquesta acció. Una pastoral «de desplaçament» que va allà on és el jove, perquè arribi a viure, progressivament, la vivència i l'experiència cristiana en la comunitat. (Mirada Nova).

Bisbat Lleida

Pastoral de Confirmació de Joves

Reflexions i normativa diocesana

0. Presentació

Els suggeriments que segueixen en relació al Sagrament de la Confirmació són l'últim graó en la reflexió que en aquests tres anys del Pla de Pastoral 2002-2005 el Consell Presbiteral ha anat fent sobre els sagraments de la Iniciació Cristiana. S'hi havia compromès en l'acció 8,11 de l'esmentat pla de pastoral.

El curs 2002-2003 el dedicàrem a l'estudi del Baptisme, les conclusions del qual es publicaren sota el títol: "Suggeriments en ordre a la pastoral del Baptisme" (setembre del 2003).

El següent curs 2003-2004, es reflexionà sobre l'Eucaristia, en la vessant concreta de la Primera Comunió. La normativa diocesana al respecte es publicà sota el títol "Pastoral de la Primera Comunió dels Infants". Ambdós documents es poden trobar a la pàgina web del Bisbat www.bisbatlleida.org

Durant el present curs de 2004-2005 s'ha fet l'estudi sobre el sagrament de la Confirmació, de forma semblant als cursos anteriors.

Al llarg dels tres anys, cadascuna de les reflexions s'ha fet arribar a preveres, religiosos i laics, a través dels diferents nivells de participació. També especialment al Consell Diocesà de Pastoral, com a màxim organisme de representació de tot el poble de Déu.

El Sr. Bisbe, després d'escoltar i valorar l'aportació de tothom, ha assumit aquestes reflexions i suggeriments i n'ha extret la normativa per al bisbat de Lleida en el que fa referència als tres sagraments de la Iniciació Cristiana.

En aquest fulletó es presenta l'estudi i normativa corresponent al Sagrament de la Confirmació.

1. Introducció

1. Abans d'entrar en els diversos aspectes de la pastoral d'aquest sagrament, ha semblat oportú expressar algunes reflexions inicials extretes de la doctrina de l'Església i de la pràctica pastoral:
 - a. La Confirmació és el sagrament que **dóna l'Esperit Sant**, per arrelar-nos **més** al Crist, per associar-nos **més** a ell..... Perfecciona per tant la gràcia baptismal. L'Esperit Sant no és "un do més" entre altres del sagrament de la confirmació. És ell, l'Esperit Sant, que produeix tots els altres dons (CEC. n. 1316).
 - b. Essent l'Esperit Sant l'actor principal, caldrà no menysvalorar la recepció del Sagrament en edats més joves. I al mateix temps, caldrà procurar en qui el rep una acceptació el més responsable i madura possible d'aquest gran do.
 - c. Cal evitar, pel mateix motiu, la insistència que es dona de vegades en la cerimònia de la confirmació en el sentit que el noi o noia ara "ratifiquen" el seu baptisme. És, més aviat, l'Esperit Sant que **els "confirma i enforteix"**, per a que aprofundeixin més en la gràcia rebuda en el baptisme, siguin membres adults en la fe i en donin testimoni. S'insisteix en l'especificitat d'aquest sagrament, respecte a la missió que reben els confirmats, a la vinculació més intensa amb l'Església i a la urgència d'un testimoniatge cristià.
 - d. S'han de tenir en compte i **valorar** les dues tradicions (oriental i occidental) en relació al moment de rebre el sagrament, o a la vinculació temporal del tres sagraments de la iniciació cristiana.

- e. Cal fer també una valoració i dignificació de tots els **signes**, matèria, paraules i gestos que comporta la celebració del Sagrament. Són elements de formació i ajuden a viure; més encara, són vehicles de la gràcia de l'Esperit. (cf. Dir. Past. Sacram. I Part, Sagraments de la iniciació cristiana, 143-147). Signes que, ben realitzats, són ja per ells mateixos una catequesi, ni que calgui en alguns moments, i sempre breument, explicar.
- f. El Sagrament de la Confirmació, con els altres sagraments de la Iniciació Cristiana (Baptisme i Eucaristia) són moments privilegiats d'un procés de creixement en la fe, no metes que clouen una etapa.
- g. Hem de veure en la preparació a la Confirmació, independentment de l'edat i altres detalls, una ocasió propícia de formació i apropament als adolescents, que pot marcar-los molt positivament.
- h. La Diòcesi ha d'optar, com una prioritat, per la pastoral de joventut, afavorint, possibilitant i recolzant les accions proposades en el nou pla de pastoral 2005 – 2008, en el Concili Tarraconense, i en el document *Mirada Nova* del SIJ, que fan referència a la Pastoral de Joventut. Aquesta opció, per la mateixa naturalesa de les coses, en suposa una altra: l'opció per la pastoral amb els pares, tant en general, com en la preparació i acompanyament dels fills en la recepció d'aquest sagrament i en el seu procés de creixement en la fe.
- i. Finalment, cal fer una lectura atenta del Directori de Pastoral Sacramental (I PART: els sagraments de la Iniciació cristiana) dels Bisbes de Catalunya; concretament en alguns aspectes que no s'han tractat en les sessions d'aquest curs, i que fan referència:
 - ✓ Als padrins de Confirmació (nn. 131-133).
 - ✓ Als moments i formes de la Celebració (nn. 141-161).
 - ✓ A l'anotació de la Confirmació que correspon fer en els llibres parroquials de Baptisme i de Confirmació (nn. 162-164).

II. Sobre l'edat de la Confirmació

1. A nivell del Dret Canònic Romà (c 891) es considera en torn a l'edat de la discreció (si la Conferència Episcopal no determina una altra cosa). Els Bisbes de la Tarraconense en el Directori de Pastoral Sacramental (I PART, Sagraments d'Iniciació, n. 130) ens recorden la norma de la Conferència Episcopal Espanyola: "*Usant de les facultats reconegudes en el cànon 891, s'estableix com a edat per a rebre el sagrament de la Confirmació la situada al voltant dels catorze anys, salvant el dret del Bisbe diocesà a seguir l'edat de la discreció a la qual fa referència el cànon*".
2. El paràgraf anterior ens dona un ventall prou ampli, per a no limitar arbitràriament les possibilitats. Per altra banda, les experiències són molt diverses. A alguns rectors els va bé avançar l'edat. Altres prefereixen ajornar-la. No sembla un tema per dictar una normativa única.
3. Els motius per avançar o ajornar l'edat poden ser sempre valorats positivament. Els més joves es mostren més assequibles; els més grans són més madurs. Els col·legis, que tenen alumnes fins al Batxillerat, prefereixen en general els voltants dels 16 anys. En algunes parròquies es prefereix avançar l'edat sobre els 12-14 anys, per donar continuïtat a la primera Comunió.
4. Vist tot el ventall de raons i experiències, el Sr. Bisbe no creu convenient posar una normativa diocesana diferent de la canònica. Així, doncs, la Diòcesi de Lleida assumeix com edat convenient per la celebració del sagrament de la Confirmació "*al voltant dels 14 anys*", deixant la concreció a cada comunitat (parròquia, col·legi...) i invitant a que es consensuï aquest aspecte a nivell d'arxiprestat, on les raons per una o altra edat poden ser més homogènies.
5. El Sr. Bisbe convida a tots, independentment de l'edat escollida en l'arxiprestat, a aprofitar al màxim les possibilitats de preparació, de celebració i de continuïtat, que la recepció del sagrament ofereix als adolescents i als joves, tot insistint que es tracta d'un procés d'iniciació i de creixement de la fe. Caldrà, doncs, que més enllà de l'edat, es treballi per a crear la consciència i per a generar aquest procés, tant pel que fa als catequistes com als grups d'adolescents i joves i als seus responsables de les parròquies o dels col·legis.

III. Els catequistes de Confirmació

1. En general es constata la manca de catequistes de confirmació joves. Costa trobar-los. En aquelles parròquies que n'hi ha, vénen ordinàriament de diversos moviments, o de la mateixa catequesi parroquial. Solen ser joves i cal vetllar acuradament per la seva formació (humana, espiritual, d'animació...) amb trobades freqüents amb els consiliaris, a nivell interparroquial i diocesà.
2. En algunes parròquies petites sol ser el mateix sacerdot qui fa la catequesi. Altres constaten manca de preparació doctrinal i en dinàmiques, en la formació dels catequistes.
3. Per això ens cal esperonar a la constància i a la dedicació als joves i a maldar d'inserir-los en els diversos moviments eclesials, per tal de que, realitzada la seva iniciació cristiana, siguin ells mateixos els qui s'interessin per la formació cristiana dels més joves.
4. Això, no obstant, no impedeix que es busquin catequistes d'altres edats. Són també necessàries persones, que, tot i essent més grans, poden connectar amb la joventut i ser "models de referència" als grups de joves.
5. Cal afavorir la relació entre els Catequistes de les diverses Parròquies i Unitats Pastorals amb alguna trobada a l'any a nivell arxiprestal i/o diocesà. S'encomana aquesta tasca a les delegacions de Catequesi i de Pastoral de Joventut.
6. Així mateix caldrà potenciar la formació dels catequistes a través dels cursos de l'IREL, sense descuidar altres possibles fórmules a nivell arxiprestal o parroquial. Pot ser oportú en alguns casos potenciar un centre de catequesi de Confirmació a nivell d'Unitat Pastoral o d'Arxiprestat.

IV. El temps de preparació

1. El sagrament de la Confirmació ha de ser rebut amb dignitat i amb certes garanties de continuïtat per la vida i la celebració de la fe dels joves confirmats. Per això ens cal parar molta atenció al temps de preparació, que és, alhora, una bona ocasió i una important eina per assolir la Iniciació Cristiana, objectiu central dels sagraments de la Iniciació.
2. Perquè aquesta preparació pugui oferir la possibilitat de desenvolupar el procés de creixement en la fe que significa el sagrament de la Confirmació, cal tenir present els següents aspectes:
 - a. **La durada** del temps de preparació pel sagrament de la Confirmació no ha d'ésser inferior a dos cursos escolars, amb una periodicitat mínima de reunió quinzenal.
 - b. **Les experiències:** a més dels elements intel·lectuals i de la reflexió, cal cultivar l'experiència com a valor educatiu; per això, al llarg del temps de preparació, a tots el grups se'ls ha de convidar a fer almenys dues **convivències**, per tal d'experimentar així què significa ser jove cristià avui:
 - ✓ Una centrada sobre els valors del silenci, el recés, la pregària, i l'encontre amb Jesús... Pot ser a la parròquia, a nivell arxiprestal, visitant un centre d'espiritualitat, etc...
 - ✓ L'altra, centrada al voltant de l'acció, del compromís i del servei al próisme.
 - c. **La descoberta del "grup de joves cristià":** tot grup de Confirmació ha de tenir entre els seus objectius: "Assolir la descoberta i la vivència de la Comunitat Cristiana, a través del propi grup", per això caldrà:
 - ✓ Treballar la identitat de grup **cristià**, amb un "bon caliu comunitari que els ajudi a sentir-se membres actius en les seves comunitats i, alhora, descobrir l'Església com a si matern" (Mirada Nova).

- ✓ Marcar el ritme i els moments significatius de la incorporació del grup a la vida de la Parròquia, com a Comunitat Cristiana, també a través d'algunes celebracions que siguin "lloc d'encontre personal i comunitari amb els germans i amb Déu" (Mirada Nova).

- d. L'Eucaristia**, font de la vida cristiana ha d'esdevenir espai necessari per la vida de fe dels joves; caldrà dissenyar un camí concret per assolir aquesta descoberta, per tal de que en la preparació de la Confirmació i després de rebre el sagrament, la Missa dominical vagi essent per a ells el moment imprescindible de trobada amb Jesús i amb l'Església.
- e. La Penitència**: cal que, en la preparació a la Confirmació, es celebri el sagrament de la Penitència com a signe i experiència de l'Amor de Déu, que ens perdona i ens reconcilia de cor amb Ell i amb els germans.
- f. La petició del sagrament** serà feta al Sr. Bisbe pel Rector de la Parròquia o el Director del Col·legi, explicitant tots aquests aspectes mitjançant un full imprès que lliurarà la Secretaria del Bisbat.
- g. La celebració** tindrà lloc a la Parròquia, procurant que sigui en la Missa de tota la comunitat, no només amb les famílies dels qui es confirmen. Serà bo facilitar la participació mitjançant un fulletó amb els cants i les monicions pertinents. La Delegació de Joventut en presentarà model través de la seva pàgina web (www.bisbatlleida.org/joventut)
- h. Les Delegacions de Catequesi i de Joventut** maldran per a fer possible als grups la consecució de tots aquests elements.

V. Els materials per a la preparació

1. Se n'utilitzen diversos. Entre altres, els del SIC, els de les diòcesis de Tortosa, Tarragona, Girona... Altres fan un repàs elemental del Catecisme de l'Església Catòlica. Ordinàriament el llibre serveix de base d'ajut, de referència per al diàleg sobre experiències i inquietuds dels joves. També hom se serveix de fotocòpies, revistes, videofòrums, etc... com a recursos complementaris.
2. Caldrà tenir sempre cura de conjuminar l'atenció a les inquietuds dels adolescents i al seu estil, i alhora intentar desenvolupar en ells les actituds fonamentals de l'Evangeli i donar-los els continguts essencials de la fe cristiana i la visió de fe sobre tot allò que els preocupa.
3. Els materials i recursos poden ajudar, si estan sobretot en mans d'un bon catequista, convençut, coherent, alegre, pacient...
4. Tot i tractar sempre els confirmands amb respecte, comprensió, llibertat, etc..., cal ajudar-los a veure que en la vida segons l'evangeli hi obtindran la seva plena realització i felicitat, sense amagar-los-en les exigències i les dificultats que trobaran al seu entorn. És també per això que necessiten la Confirmació.

VI. Les propostes de continuïtat

1. Sense desmerèixer naturalment tot el que ha estat dit de la preparació per a la Confirmació, i recordant el principi bàsic de que es tracta d'un procés d'iniciació cristiana, cal donar tota la importància a la continuïtat i a les propostes que es fan o es poden fer als joves per a la mateixa.
2. Entre altres propostes citem: inserir-se en grups parroquials, animadors de MIJAC, catequistes de Confirmació, escoltisme, grups de formació cristiana, MUEC, grups de voluntariat, monitors d'Esplais Cristians, animadors de litúrgia, catequistes de Primera Comunió, etc... Cal parlar esment, també, en la necessitat urgent de fer un acompanyament personalitzat dels joves.
3. Respecte a la perseverança, amb tot realisme cal considerar, com elements menys favorables, l'edat avançada dels preveres i l'estat actual de la societat, on el fet religiós en si mateix no es presenta com engrescador. Si, especialment als joves, mai els ha estat fàcil el ser coherents amb la seva identitat cristiana, potser avui se'ls ha tornat encara més difícil. Motiu, doncs, per reforçar la confiança en l'Esperit que han rebut, i alhora ser enginyosos, creatius, aprofitant tots els mitjans i les noves tecnologies que tenim avui a l'abast.
4. S'encomana a la Delegació de Pastoral de Joventut que promoguin, durant el curs, trobades arxiprestals i/o diocesanes entre tots els grups de Confirmació de la Diòcesi. La ubicació de la Delegació a l'Acadèmia Mariana ofereix noves possibilitats per la pastoral de joventut, que cal potenciar.

VII. La coordinació amb els col·legis de l'Església

1. Les respostes a l'enquesta que es va enviar a tots els col·legis de l'Església respecte a l'edat, materials per a la catequesi, catequistes, propostes de continuïtat..., han estat assumides en els capítols anteriors.
2. Ara ens falta una reflexió sobre la coordinació necessària entre els col·legis i les parròquies o arxiprestats. Uns i altres han donat la seva opinió, que aquí reflectim:
 - a. Cal tenir present que aquesta coordinació incideix especialment, i quasi exclusivament, a nivell de ciutat, on el gruix dels confirmants està als col·legis religiosos, cosa que fa encara més urgent la col·laboració d'aquests amb les parròquies.
 - b. Alguns col·legis deriven tota la pastoral de la Confirmació dels seus alumnes a les respectives parròquies. En altres casos, catequistes del propi col·legi col·laboren en la catequesi parroquial.
 - c. Alguns no veuen fàcil la col·laboració, a nivell de preparació, ja que els alumnes pertanyen a moltes parròquies diverses. Per altres, presenta dificultats la qüestió dels horaris. Així i tot, hi ha col·legis que mantenen una col·laboració estreta especialment amb la parròquia més propera.
 - d. La celebració de la Confirmació dels alumnes que han fet la preparació als col·legis religiosos, es realitza en la parròquia, normalment en aquella a què pertany el Col·legi. Aquesta és la normativa per a la Diòcesi.
 - e. Pel que fa a la preparació, i per tal de diferenciar l'àmbit escolar i l'espai de la Catequesi de Confirmació, pot ser convenient que aquesta sigui realitzada fora de l'horari escolar del Col·legi.
 - f. Respecte a la continuïtat, tot i que alguns dels confirmats es queden als moviments i/o grups propis dels col·legis, principalment